

เปิดผลวิจัยรายจ่ายการศึกษาไทยสูงเกือบ 9 แสนล้าน

นำเสนอเมื่อ : 12 ต.ค. 2561

เวทีเสวนา“เจาะลึกรายจ่ายด้านการศึกษาของประเทศไทย” เปิดผลวิจัยรายจ่ายการศึกษาไทยสูงเกือบ9แสนล้าน นักวิชาการชี้ เพียงพอแต่จัดสรรทรัพยากรไม่ดี เหตุกระจายงบประมาณไปที่เหลื่อมล้ำ3เท่า ครอบครัวจน แปรกระจายสูงกว่า ครอบครัวรวย 4เท่า เสนอเปลี่ยนวิธีจัดสรรงบประมาณประเทศแบบเสมอภาค มุ่งเน้นปัญหา ความต้องการของพื้นที่-ผู้เรียน แก่เหลื่อมล้ำ

วันนี้ (11 ต.ค.) ที่โรงแรมรอยัลปริ้นเซส กรุงเทพฯ ได้มีการจัดเสวนา“เจาะลึกรายจ่ายด้านการศึกษาของประเทศไทย” จัดโดยโครงการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาสุขภาพและการศึกษาของนักเรียน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา(กสศ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และธนาคารโลก (World Bank) โดย รศ.ดร.ชัยยุทธ ปัญญสวัสดิ์สุทธิ์หัวหน้าโครงการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาสุขภาพและการศึกษาของนักเรียน อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ กล่าวว่า โครงการฯ ร่วมกับ กสศ.และ สสส.จัดทำข้อมูลรายจ่ายด้านการศึกษา ปี2551-2559 พบว่า ประเทศไทยซึ่งงบประมาณลงทุนด้านการศึกษาปี 2559มากถึง878,878ล้านบาท คิดเป็น 6.1% ของจีดีพี สูงกว่าประเทศกลุ่มOECDที่ลงทุนเพียง 5.2% ของจีดีพี ขณะที่งบประมาณด้านการศึกษาต้องประมาณแผ่นดิน คิดเป็น 1ใน4ของงบประมาณแผ่นดิน (รวมส่วนกลางและท้องถิ่น) ถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก และกลุ่ม OECD ในภาพรวมประเทศไทยมีการลงทุนด้านการศึกษาสูง9แสนล้าน แสดงว่าไม่ได้ขาดแคลนทรัพยากร แผนงานด้านการศึกษาได้รับงบประมาณแผ่นดินสูงสุดกวาร้อยละ20 เฉพาะรายจ่ายในส่วนของภาครัฐกว่า 6แสนล้านบาทถูกนำไปใช้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน70%อุดมศึกษา19%เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ไทยใช้จ่ายสูงในระดับประถมศึกษา แต่ต่ำเกินไปในระดับอาชีวะที่มีอยู่ราว 4%

รศ.ดร.ชัยยุทธ กล่าวว่า หากมองไปที่ครัวเรือนไทยร่วมจ่ายเกือบ2แสนล้านบาท เฉลี่ยปีละ11,330บาทต่อคน โดยครัวเรือนยากจนจะแบกรับอยู่ที่22%ของรายได้ สูงกว่าครัวเรือนที่มีฐานะร่ำรวยที่รับภาระเพียง 6%ของรายได้เท่านั้น หรือสูงกว่า 4 เท่า ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในปีงบประมาณ 2559 มีมูลค่ารวม28,000 ล้านบาท พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ70เป็นงบบุคลากร งบลงทุน งบดำเนินงาน และงบรายจ่ายอื่น โดยมีงบเงินอุดหนุนอยู่เพียงร้อยละ30เท่านั้น ซึ่งในจำนวนนี้คิดเป็นงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเด็กยากจน ลดปัญหาการออกกลางคัน เงินอุดหนุนเด็กยากจนและพักนอนในระบบโรงเรียนอยู่ที่ประมาณ 3,000ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ8ของเงินอุดหนุนทั้งหมด โดยสามารถจัดสรรให้เด็กยากจนที่จำนวน 1.6 ล้านคน

“ปัญหาคือภาครัฐใช้จ่ายสูง แต่ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณต่ำ ยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสและด้านคุณภาพ เช่น เด็กจากครอบครัวยากจนออกกลางคัน ลูกคนรวยเรียนต่อในระดับสูงได้มากกว่าคนจนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา คุณภาพการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างเมืองและชนบท ขณะที่รูปแบบการอุดหนุนส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะการอุดหนุนแนวราบ คือ เด็กนักเรียนได้รับเงินอุดหนุนเท่ากันทุกคน แมว่าจะมีความขัดแย้งกันมาก ดังนั้นเด็กที่มีฐานะยากจนกว่าเด็กคนอื่น ๆ จึงมีปัจจัยเสี่ยงที่จะหลุดออกนอกระบบการศึกษามากกว่า หรือไม่เรียนต่อ รูปแบบการอุดหนุนเพื่อสร้างความเท่าเทียมกันจึงควรมีลักษณะการอุดหนุนในแนวตั้งมากกว่า คือ มีการจัดสรรตามความจำเป็นของผู้เรียนที่มีสภาพแตกต่างกัน ”รศ.ดร.ชัยยุทธ กล่าวและว่า ทั้งนี้

กสศ.เสนอเปลี่ยนวิธีจัดสรรงบประมาณประเทศ แบบเสมอภาค มุ่งเน้นปัญหา ความต้องการของพื้นที่-ผู้เรียน
แก่เหลื่อมล้ำและช่วยรัฐประหยัดงบได้จริง”

ด้าน ดร.ไกรยส ภัทราวาท ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กล่าวว่า
ปัจจุบันการจัดสรรทรัพยากรด้านการศึกษาของประเทศไทยยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำอยู่
แม้ว่าการจัดสรรจะชี้หลักการจัดสรรเงินรายหัวเท่ากันและมีการจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมแก่นักเรียนยากจนด้อยโอกาส
แต่ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าในสภาพความเป็นจริงการกระจายงบประมาณในแต่ละพื้นที่ยังคงมีความแตกต่างกันค่อนข้าง
มาก โดยงบประมาณเฉลี่ยต่อนักเรียนในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันมากถึง 3 เท่าตัว
โดยหากนักเรียนเรียนอยู่ในบางจังหวัดจะได้รับงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาอยู่ที่ 27,145
ในขณะที่นักเรียนที่อยู่ในอีกจังหวัดอาจได้รับงบประมาณสูงถึง 74,757 บาทต่อคนต่อปี
โดยความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรนี้กลับมิได้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่

ด้านนายสนธิ แยมเกษร ผู้ช่วยเลขาธิการ สพฐ. กล่าวว่า สพฐ.ร่วมกับ กสศ.ใช้ข้อมูลจากงานวิจัยนี้
พัฒนารูปแบบการอุดหนุนเงินปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน ตามสภาพความยากจนของแต่ละพื้นที่
พัฒนาวิธีการคัดกรองด้วยวิธีการให้คะแนนความยากจนโดยการวัดรายได้ครัวเรือนนักเรียน
ควบคู่กับสถานะของครัวเรือน
วิธีการดังกล่าวนี้จะสามารถจำแนกระดับความยากจนว่าเด็กนักเรียนคนใดสมควรได้รับความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน
คาดว่าจะช่วยลดอัตราการออกกลางคันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
เป็นก้าวแรกของการปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างความเสมอภาคอย่างแท้จริง
ซึ่งเป็นนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญ

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวจาก [เดลินิวส์ วันพฤหัสบดีที่ 11 ตุลาคม 2561](#)